

Toespraak van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, Ben Knapen, op de conferentie „Ontwikkelingssamenwerking in Bedrijf”, op 26 oktober te Amsterdam

Dames en heren,

Hartelijk welkom, hier op het terrein van de oude Westergasfabriek – een prachtig stuk industrieel erfgoed van Amsterdam.

In het bijzonder heet ik welkom de Koninklijke hoogheden Prins Willem-Alexander en Prinses Máxima. Vrijwel iedereen weet hoe groot u beider inzet op het gebied van ontwikkelingsamenwerking is. Ik weet zeker dat uw aanwezigheid voor velen in deze zaal heel inspirerend werkt. Veel dank daarvoor.

Dames en heren, duurzame economische groei en zelfredzaamheid hebben grotere nadruk gekregen in ons ontwikkelingsbeleid. Want economische groei is onmisbaar in de strijd tegen armoede. Uiteraard spelen bedrijven – in ontwikkelingslanden en hier in Nederland – daarin een grote rol. Zonder bedrijfsleven geen banen, zonder bedrijfsleven geen belastinginkomsten.

Daarom willen we dat Nederlandse bedrijven investeren en ondernemen in ontwikkelingslanden. Maar dan moet ook het ondernemingsklimaat in die landen verbeteren. Denk aan infrastructuur, het vastleggen van eigendomsrechten, beter beroepsopleiding en toegang tot financiële diensten.

Want wij weten dat investeren in ontwikkelingslanden risicovol is. Daarom heeft Buitenlandse Zaken het zogenoemde FOM-OS ontwikkeld: de ontwikkelingsvariant

van het Fonds Opkomende Markten. Een flexibel financieringsinstrument voor MKB'ers die willen investeren in ontwikkelingslanden. Voor de komende vier jaar is 55 miljoen euro beschikbaar.

Wij weten ook dat er in het verleden kritiek was op het fonds voor Ontwikkelingsrelevante infrastructuurontwikkeling: ORIO. Daarom is de aanvraagprocedure bijvoorbeeld vereenvoudigd, en wordt er in de aanbestedingsprocedure meer aandacht geschonken aan de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het budget stijgt van 140 miljoen euro naar 180 miljoen euro. Zo willen we een *level playing field* in ontwikkelingslanden bevorderen en beter gebruikmaken van innovaties uit het bedrijfsleven.

We weten natuurlijk ook dat de vijftig publiek-private partnerschappen waaraan Buitenlandse Zaken deelneemt, veel los hebben gemaakt. Daarop wil ik voortborduren. Daarom worden bestaande partnerschappen als Solidaridad en Aqua for All op grotere schaal voortgezet. En daarom worden in de komende maanden twee nieuwe partnerschapfondsen gelanceerd – één voor water, en één voor voedselzekerheid en privatesectorontwikkeling. Hiervoor is de komende vijf jaar 275 miljoen euro beschikbaar.

Let wel: FOM-OS, ORIO en PPP's zijn slechts voorbeelden. Mijn ministerie wil op veel meer manieren met u – het Nederlandse bedrijfsleven – samenwerken om armoede efficiënter en effectiever te bestrijden. Het totale budget voor privatesectorontwikkeling en samenwerking met het bedrijfsleven stijgt in de komende vier jaar dan ook van 600 naar zo'n 900 miljoen euro per jaar.

Dames en heren, mondiale problemen als klimaat, voedselschaarste en financiële instabiliteit schreeuwen om mondiale oplossingen. Overheden kunnen deze

problemen niet alleen oplossen. Ontwikkelingssamenwerking gaat in de toekomst steeds vaker een coördinerende rol spelen, daarvan ben ik overtuigd. De overheid kan partijen – van ngo's tot bedrijven, van kennisinstellingen tot gulle gevers – bij elkaar brengen in de strijd tegen armoede. Overheidsgeld moet nog vaker gaan werken als een hefboom voor privaat kapitaal.

Eigenlijk is het heel simpel: het bedrijfsleven is één van de onmisbare partners in de wereld van ontwikkelingssamenwerking. We gaan van hulp naar handel. Zo'n aanpak krijgt steeds meer steun. Zo schrijft de Sociaal-Economische Raad in een recent advies dat de private sector de motor is van duurzame groei en werkgelegenheid in ontwikkelingslanden.

Ook internationaal krijgt de rol van bedrijven in armoedebestrijding steeds meer gewicht. Bijvoorbeeld binnen de Verenigde Naties ...de VN... en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling ... de OESO. Op de OESO-top over de effectiviteit van hulp, die eind november in het Zuid-Koreaanse Busan wordt gehouden, staat de samenwerking met het bedrijfsleven voor het eerst prominent op de agenda – mede dankzij onze inzet.

Maar ook in eigen land is er sinds het aantreden van dit kabinet hard gewerkt. De mogelijkheden om gebruik te maken van bedrijfsleveninstrumenten worden verruimd naar zestig landen. Bestaande instrumenten worden verbeterd, nieuwe programma's worden gelanceerd. En dat allemaal met één doel: het bedrijfsleven vaker en beter te betrekken bij ontwikkelingssamenwerking.

Ik reken op uw inzet. Dank u wel.